

สารวิทยร่ำไพพรรณี

สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี โทรศัพท์/ โทรสาร 039-471056, 039-319111 ต่อ 3505
ที่อ่ประตลัษัฒันธำวสารถองสถำนนัวิจัยและพัฒนฯ สัองเสริมและเมงเพร่ำวสารถการวิจัยที่ม่ประโงธนต่อกรวิจัย

15 ธันวาคม 2557 - 15 มกราคม 2558

การประชุมวิชาการวิจัยรำไพพรรณี ครั้งที่ 8
“สหวิทยาการงานวิจัยจากท้องถิ่นสู่อาเซียน”
วันที่ 19-20 ธันวาคม 2557

ทุนวิจัย.....	2-3
แหล่งเผยแพร่ผลงานวิจัย.....	4
เกียรติวิจัย.....	5
ภาพกิจกรรม.....	6-7
สังเคราะห์งานวิจัย.....	8-10

ปรัชญา : เป็นองค์กรเพื่อเสริมสร้างนักวิจัยและงานวิจัยที่มีคุณภาพนำไปสู่การใช้ประโยชน์
วิสัยทัศน์ : เป็นองค์กรหลักที่มุ่งพัฒนางานวิจัยเพื่อท้องถิ่นสู่สากล

ประกาศรับข้อเสนอโครงการ “ตามแนวพระราชดำริ”
ภายใต้โครงการจัดการความรู้และถ่ายทอดเทคโนโลยีจาก
ผลงานวิจัยและนวัตกรรม ประจำปี 2558

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ขอเชิญผู้สนใจส่งข้อเสนอโครงการเพื่อเสนอขอรับงบประมาณสนับสนุนกิจกรรมส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัย “ตามแนวพระราชดำริ” ภายใต้โครงการจัดการความรู้และถ่ายทอดเทคโนโลยีจากผลงานวิจัยและนวัตกรรม ประจำปี 2558 ในมิติการใช้ประโยชน์ตามแนวพระราชดำริ

โดยสามารถดาวน์โหลดแบบฟอร์ม และรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ www.nrct.go.th และ www.prv.nrct.go.th

*ขอบข่ายการให้ทุน

วช. จะให้การสนับสนุนกิจกรรมส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยภายใต้แนวพระราชดำริ แก่โครงการที่สอดคล้องกับแนวพระราชดำริด้านใดด้านหนึ่ง ดังนี้

1. แนวพระราชดำริด้านการจัดการดิน
2. แนวพระราชดำริด้านการจัดการน้ำ
3. แนวพระราชดำริด้านการจัดการป่าไม้
4. แนวพระราชดำริทางด้านวิศวกรรม
5. แนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่
6. แนวพระราชดำริด้านพลังงาน

*ลักษณะข้อเสนอโครงการที่เสนอขอรับทุน

1. ต้องแสดงผล ความน่าสนใจ ปัญหา และความต้องการในการเลือกศึกษาองค์ความรู้การวิจัย เพื่อจัดการความรู้ตามแนวพระราชดำริ โดยนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สอดแทรกในกระบวนการจัดการองค์ความรู้ และการขยายผลองค์ความรู้ไปสู่การใช้ประโยชน์

2. ต้องแสดงให้เห็นถึงกระบวนการในการรวบรวม ศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์ องค์ความรู้การวิจัยตามแนวพระราชดำริ โดยมีการแสดงการสะสมองค์ความรู้จากผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวพระราชดำริ

3. มีการนำองค์ความรู้การวิจัยที่ได้ไปเผยแพร่ และถ่ายทอดในรูปแบบต่างๆ กับสังคม ชุมชน และพื้นที่เป้าหมาย

4. มีการแสดงให้เห็นถึงกระบวนการติดตาม ประเมินผล การนำองค์ความรู้การวิจัยตามแนวพระราชดำริไปใช้ประโยชน์ของสังคม ชุมชน และพื้นที่เป้าหมาย

5. แสดงให้เห็นถึงกระบวนการการเปลี่ยนแปลงของสังคม ชุมชน และพื้นที่เป้าหมาย ในด้านต่างๆ หลังจากได้รับการเผยแพร่และถ่ายทอดองค์ความรู้การวิจัยตามแนวพระราชดำริ

6. มีเป้าหมายชัดเจนและสอดคล้องกับความมุ่งหมายของการให้ทุน

7. เป็นโครงการที่ใช้งบประมาณในการดำเนินงานไม่เกิน 500,000 บาท

8. เป็นโครงการที่มีระยะเวลาดำเนินการไม่เกิน 8 เดือน

9. เป็นโครงการที่นักวิจัย/นักบริหารการวิจัย ได้ประสานกับหน่วยงานในพื้นที่เป้าหมายเพื่อให้ความร่วมมือในการดำเนินการลงพื้นที่ขยายผล และมีแผนนำองค์ความรู้ดังกล่าวไปไว้ในแผนการดำเนินการของหน่วยงานในระยะต่อไป เมื่อโครงการแล้วเสร็จ โดยแสดงหนังสือตอบรับจากหน่วยงาน (หากมีหลักฐานตามข้อ 9 จะได้รับการพิจารณาเป็นพิเศษ)

ภายในวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2558

*ผลผลิตของโครงการ

1. กระบวนการจัดการความรู้การวิจัยตามแนวพระราชดำริ โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2. องค์ความรู้การวิจัยตามแนวพระราชดำริ ที่ได้ผ่านกระบวนการจัดการความรู้การวิจัย

3. กระบวนการนำส่งองค์ความรู้การวิจัยตามแนวพระราชดำริไปสู่กลุ่มเป้าหมาย

4. นักวิจัย นักประดิษฐ์ ประชาชนและผู้เกี่ยวข้องที่ได้รับประโยชน์จากองค์ความรู้การวิจัยตามแนวพระราชดำริ

5. คู่มือองค์ความรู้ เทคโนโลยี หรือคู่มือดำเนินงานตามแนวพระราชดำริ ที่เป็นประโยชน์ต่อการเผยแพร่และถ่ายทอดองค์ความรู้ จำนวน 1 ชุด พร้อม CD

*คุณสมบัติของผู้สมัครรับการสนับสนุน

1. มีสัญชาติไทย มีถิ่นพำนักถาวรในประเทศไทย และมีหลักฐานการทำงานที่มั่นคง
2. มีทีมงานที่มีความเชี่ยวชาญในเทคโนโลยี การทดลอง และการถ่ายทอดองค์ความรู้สู่กลุ่มเป้าหมายผู้ใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. สามารถปฏิบัติงานและควบคุมงานได้ตลอดระยะเวลาของโครงการ รวมทั้งสามารถดำเนินการโครงการให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนดอย่างมีคุณภาพ
4. สามารถร่วมชี้แจงผลการทำกิจกรรมในการประชุม/สัมมนา ที่เกี่ยวข้องตามที่ วช. ร้องขอ
5. ผู้บังคับบัญชาสูงสุดที่ผู้สมัครสังกัดอยู่ ให้ความเห็นชอบ และรับรอง (ในกรณีที่ได้รับการสนับสนุน)
6. เป็นผู้จรรยาบรรณนักวิจัยตามจรรยาบรรณนักวิจัยของ วช.
7. ทั้งนี้กรณีอยู่นอกเหนือจากคุณสมบัติดังกล่าวข้างต้นให้อยู่ในดุลพินิจของ วช.

การจัดส่งข้อเสนอ

1. จัดทำข้อเสนอเป็นภาษาไทยตามแบบฟอร์ม (font TH Sarabun PSK ขนาด 16)
2. ส่งข้อเสนอโครงการต้นฉบับที่มีการลงนามฉบับจริง พร้อมสำเนา จำนวน 10 ชุด และบันทึกข้อเสนอโครงการ (MS word) ในรูปแบบ CD จำนวน 1 ชุด
3. ส่งข้อเสนอ

ภายในวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2558

เรียน หัวหน้าฝ่ายจัดการความรู้การวิจัย
กองประเมินผลและจัดการความรู้การวิจัย (อาคาร วช.5 ชั้น 4)
สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.)
196 ถนนพหลโยธิน จตุจักร กทม. 10900

งานสัมมนาเรื่องทุน การศึกษาจากรัฐบาลออสเตรเลีย

สถานเอกอัครราชทูตออสเตรเลีย กรุงเทพฯ ได้มีโครงการมอบทุนการศึกษาเต็มจำนวนในทุกๆปีให้กับบุคคลสัญชาติต่างๆ รวมถึงบุคคลสัญชาติไทย เพื่อการศึกษา ทำวิจัย หรือดูงานต่อที่ประเทศออสเตรเลีย ซึ่งทุนการศึกษาจากรัฐบาลออสเตรเลีย (Endeavour Scholarships and Fellowships) มี 4 ประเภท ดังนี้

1. ทุนปริญญาโทและปริญญาเอก (Endeavour Postgraduate Scholarship)
2. ทุนเพื่อการวิจัย (Endeavour Research Fellowship)
3. ทุนอาชีวศึกษาและฝึกอบรม (Endeavour Vocational Education and Training Scholarship)
4. ทุนศึกษาดูงานเพื่อพัฒนาบุคลากร (Endeavour Executive Fellowship)

ในการนี้ สถานเอกอัครราชทูตออสเตรเลีย กรุงเทพฯ จึงขอประชาสัมพันธ์ “งานสัมมนาเรื่องทุนการศึกษาจากรัฐบาลออสเตรเลีย” ซึ่งจัดขึ้น ณ ห้องพินนาเคิล 1-2, ชั้น 4 โรงแรมอินเตอร์คอนติเนนตัล กรุงเทพฯ

ในวันศุกร์ที่ 30 มกราคม 2558 เวลา 13.30-16.30 น. โดยการสัมมนาเป็นภาษาไทย และไม่มีค่าใช้จ่ายใดๆทั้งสิ้น กรุณาสำรองที่นั่งผ่านทาง โทรสาร. 0-2344-6303 หรืออีเมลล์ aei.bkk@dfat.gov.au ภายในวันศุกร์ที่ 23 มกราคม 2558

หากมีข้อสงสัยประการใด กรุณาติดต่อคุณภานินี รัตนบุรี เจ้าหน้าที่โครงการและงานบริหารฝ่ายการศึกษา สถานเอกอัครราชทูตออสเตรเลีย โทรศัพท์ 0-2344-6493

ขอเชิญส่งบทความวิจัยในการประชุมวิชาการระดับชาติ ด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ ครั้งที่ 11 ฯ

ด้วยคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ จัดการประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 11 (NCCIT2015) และการประชุมวิชาการระดับนานาชาติ ครั้งที่ 11 (IC2 IT2015) ระหว่างวันที่ 2-3 กรกฎาคม 2558 ณ โรงแรมอโนมา กรุงเทพฯ

โดยผู้สนใจสามารถส่งบทความวิจัย ภายในวันที่ 21 มกราคม 2558 (สำหรับการประชุม IC2 IT2015) และวันที่ 20 มีนาคม 2558 (สำหรับการประชุม NCCIT2015)

และสามารถดูรายละเอียด พร้อมเงื่อนไขการส่งผลงานวิจัยได้ที่ <http://www.nccit.net> และ <http://www.ic2it.org> หากต้องการข้อมูลเพิ่มเติม โปรดติดต่อ คุณวัชรวิวรรณ จิตต์สกุล หัวหน้างานวิจัย สำนักงานคณบดี โทรศัพท์ 02-555-2000 ต่อ 2719

งานประชุมวิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ครั้งที่ 5

ด้วยสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร จัดงานประชุมวิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ครั้งที่ 4 ภายใต้หัวข้อ “ การบูรณาการงานวิจัย กับ การพัฒนาการเรียนการสอน ” ในวันที่ 30 มีนาคม 2558 ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

โดยผู้สนใจสามารถส่งบทความวิจัยฉบับเต็ม (Full paper) ที่จะนำเสนอตามรูปแบบที่กำหนดพร้อมแบบตอบรับ ได้ตั้งแต่บัดนี้จนถึง 31 มกราคม 2558 และสามารถดาวน์โหลดใบสมัครพร้อมรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ <http://www.pnru.ac.th/offi/research> โทรศัพท์ 02-521-1234

ขอเชิญส่งบทความวิจัยและกรณีศึกษาเข้าประกวดในโครงการประกวดบทความวิจัยและกรณีศึกษา ด้านพัฒนาบริหารศาสตร์ประจำปี 2558

สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ดำเนินโครงการประกวดบทความวิจัยและกรณีศึกษา ด้านพัฒนาบริหารศาสตร์ ประจำปี 2558 ระดับชาติ (อาจารย์ นักวิชาการ และบุคคลทั่วไป) ระดับบัณฑิตศึกษา (นักศึกษาระดับปริญญาเอก และปริญญาโท) 12 สาขาวิชาและกรณีศึกษา โดยมีคณะกรรมการเครือข่ายจัดการประกวดบทความวิจัยและกรณีศึกษาด้านพัฒนาบริหารศาสตร์ ประจำปี 2558 เป็นผู้พิจารณาคัดเลือกผลงานที่สมควรได้รับรางวัล

สามารถดาวน์โหลดรายละเอียดระเบียบการส่งผลงานเพื่อประกวดฯ ได้ที่ www.nida.ac.th/researchaward2558 โดยส่งบทความวิจัยและกรณีศึกษาฉบับสมบูรณ์ทางไปรษณีย์ ภายในวันที่ 30 มกราคม 2558

เกร็ดวิจัย

ศัพท์วิจัยน่ารู้ (ต่อ)

ยุคนี้ เป็นยุคที่การค้นคว้าหาข้อมูลการวิจัยเป็นไปอย่างรวดเร็ว งดงาม อาจารย์หรือนักศึกษา ที่สนใจอ่านรายงานหรือบทความวิจัยต้องอาศัยข้อมูลการวิจัยต่าง ๆ ที่เป็นปัจจุบัน เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีทักษะ ความรู้ในการอ่านเพื่อประเมินรายงานหรือบทความวิจัย อย่างไรก็ตามปัญหาสำคัญประการหนึ่งในการอ่านหรือประเมินบทความวิจัย คือ ความรู้และเข้าใจศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย ซึ่งหลายคำมีความหมายใกล้เคียงกัน ผู้อ่านที่ไม่คุ้นเคยศัพท์เฉพาะเหล่านี้ อาจเกิดความไม่เข้าใจลึกซึ้ง หรือแม้กระทั่งอาจลดแรงจูงใจของผู้อ่านหรือนักศึกษาในการเรียนได้ ด้วยเหตุนี้ สถาบันวิจัยและพัฒนาจึงได้รวบรวมศัพท์เฉพาะทางการวิจัยและสถิติ และความหมายของศัพท์มานำเสนอ เพื่อให้เข้าใจได้ง่ายมากขึ้น โดยจะนำเสนอศัพท์ไล่เรียงตามตัวอักษรในภาษาอังกฤษ ซึ่งฉบับนี้ ขอนำเสนอศัพท์ด้านการวิจัยและสถิติ ในตัวอักษร G และ H ที่พบเห็นโดยทั่วไป ดังนี้

Grounded Theory - ทฤษฎีจากฐาน

แนวทางหนึ่งของการวิจัยเชิงคุณภาพที่เน้นการตีความเพื่อให้ความหมายแก่ปรากฏการณ์ที่เกี่ยวข้องกับเจตคติ ความเชื่อ ความรู้สึก วัฒนธรรม และพฤติกรรมของมนุษย์ โดยมีวิธีการเก็บข้อมูลหลาย ๆ วิธี ในทุกเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น นักวิจัยตั้งคำถามการวิจัยหรือสมมติฐานการวิจัยระหว่างการดำเนินการวิจัยโดยอยู่บนพื้นฐานของข้อมูลที่สังเกตพบได้โดยตรง และใช้กระบวนการคิด วิเคราะห์ และตีความข้อค้นพบอย่างมีเหตุ มีผล เพื่อหาตัวแปรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และสรุปออกมาเป็นกฎเกณฑ์ หรือทฤษฎี แนวทางนี้อาศัยวิธีการอุปมานเป็นหลัก (inductive approach)

Historical Research - การวิจัยเชิงประวัติศาสตร์

การวิจัยที่มีการค้นคว้าหาข้อมูล หลักฐาน และข้อเท็จจริงที่ผ่านมาแล้วในอดีต เพื่อมุ่งอธิบายความสัมพันธ์ของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในเชิงเป็นเหตุเป็นผลและมีความเกี่ยวข้องกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบันและอนาคต เช่น การศึกษาประวัติและผลงานของสุนทรภู่ ปรัชญาการศึกษาตามแนวพุทธ เป็นต้น ซึ่งการวิจัยนี้มีลักษณะต่างจากวิจัยประเภทอื่น ตรงที่เป็นการตรวจสอบผลงานที่ผู้อื่นทำไว้แล้ว ข้อมูลที่ทำ การวิจัยแล้วเกิดขึ้นในอดีตที่ยาวนาน สืบค้นหาแหล่งเก็บข้อมูล และบันทึก คัดลอก การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิพากษ์ พิจารณาคคุณค่าของเอกสารหลักฐาน แล้วหาข้อสรุปตั้งเป็นสมมติฐานภายหลัง การเสนอผลการวิจัย มีลักษณะเป็นการใช้ภาษามากกว่าใช้สถิติตัวเลข

ข้อมูลอ้างอิง

บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. 2540. ปทานุกรมการวิจัย REFERENCE HANDBOOK OF RESEARCH METHOD. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหิดล.

ศุภกิจ วงศ์วัฒนุกิจ. 2550. พจนานุกรมศัพท์การวิจัยและสถิติ. กรุงเทพฯ: ด้านสุทธการพิมพ์.

การประชุม วิชาการวิจัยรำไพพรรณี ครั้งที่ 8
เนื่องในวโรกาสคล้ายวันพระราชสมภพสมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี ครบ 110 ปี
“สหวิทยาการงานวิจัยจากท้องถิ่นสู่อาเซียน”

เมื่อวันที่ 19-20 ธันวาคม 2557 ที่ผ่านมา สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จัดงานประชุมวิชาการวิจัยรำไพพรรณี ครั้งที่ 8 เรื่อง “สหวิทยาการงานวิจัยจากท้องถิ่นสู่อาเซียน” ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จังหวัดจันทบุรี

โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี เนื่องในวโรกาสคล้ายวันพระราชสมภพสมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี ครบ 110 ปี ในปี 2557 นี้

ภายในงานจัดกิจกรรม การบรรยายพิเศษจากผู้ทรงคุณวุฒิ การนำเสนอผลงานวิจัยภาคบรรยาย และภาคโปสเตอร์ โดยแยกตามสาขาทั้งสิ้น 4 สาขา ได้แก่ สาขาการศึกษา สาขาการจัดการ/บริหารธุรกิจ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี นิทรรศการผลงานวิจัยจากคณะต่างๆ ภายในมหาวิทยาลัย บริเวณลานเอนกประสงค์ชั้น 1 อาคารเฉลิมพระเกียรติฉลองสิริราชสมบัติครบ 60 ปี ในวันที่ 19-20 ธันวาคม 2557 ในงานนี้มีผู้สนใจร่วมนำเสนอผลงานเข้าร่วมนำเสนอทั้งสิ้น 119 เรื่อง ผ่านการคัดเลือก 111 เรื่อง แบ่งเป็นภาคบรรยาย 82 เรื่อง ภาคโปสเตอร์ 29

ภาพบรรยากาศการลงทะเบียน

บรรยากาศการบรรยายพิเศษจากผู้ทรงคุณวุฒิ

ศาสตราจารย์วันทนา วาลิเกลิน
คณบดีวิทยาลัยสหวิทยาการ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ผู้ทรงคุณวุฒิ บรรยายพิเศษ

ว่าที่เรือโทเอกชัย กิจเกษมเจริญ
ผู้อำนวยการสถาบันวิจัย
ถ่ายภาพร่วมกับผู้ทรงคุณวุฒิ บรรยายพิเศษ

บรรยายกาศการนำเสนอผลงานวิจัยในภาคโปสเตอร์

บรรยายกาศการนำเสนอผลงานวิจัยในภาคบรรยาย

นักวิจัยดีเด่น “ดร.ชุตานา คุณสุข”
คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

รองผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา มอบของที่ระลึกให้แก่คณะกรรมการพิจารณา

รองผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา ถ่ายภาพร่วมกับนักวิจัย

คณะอักษรศาสตร์

โครงการวิจัยสัญจร ประจำปีงบประมาณ 2558

เมื่อวันที่ 8-9 มกราคม 2558 ที่ผ่านมา สถาบันวิจัยและพัฒนาได้จัดทำโครงการวิจัยสัญจร ครั้งที่ 2 ประจำปีงบประมาณ 2558

โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่ ข่าวสาร แหล่งทุนวิจัยต่างๆ และการนำผลงานวิจัยเพื่อไปนำเสนอในงานประชุมวิชาการ โดยได้ประชาสัมพันธ์ ตามคณะต่างๆ

นำโดย อ.สุทธินันท์ โสติวิถิ และอ.เรืองอุไร วรรณกิจ รองผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา และทีมงาน

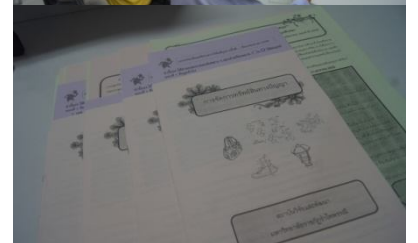
โดยได้รับความร่วมมือจากคณาจารย์และนักวิจัยเป็นอย่างดี

คณะเทคโนโลยีการเกษตร

คณะวิทยาการคอมพิวเตอร์

คณะวิทยาศาสตร์

คณะนิติศาสตร์

คณะครุศาสตร์

คณะนิเทศศาสตร์

คณะมนุษยศาสตร์

สังเคราะห์งานวิจัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์เดือนรุ่ง เบญจมาศ
คณะเทคโนโลยีการเกษตร

งานวิจัยเรื่อง “การศึกษาสถานการณ์และแนวโน้มทางการตลาดของหอยนางรม ที่เพาะเลี้ยงจากกลุ่มผู้เลี้ยงหอยครบวงจร ของศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดจันทบุรี” เป็นผลงาน วิจัยของผู้ช่วยศาสตราจารย์เดือนรุ่ง เบญจมาศ สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการอาหาร คณะเทคโนโลยีการเกษตร โดยได้รับงบประมาณสนับสนุนจาก สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ปีงบประมาณ 2554

ซึ่งงานวิจัยดังกล่าวมีแนวคิด คือต้องการศึกษาสถานการณ์และสภาพปัญหาทั้งหมดที่เกิดขึ้นตั้งแต่ต้นน้ำจนถึงปลายน้ำ ซึ่งหมายถึงการศึกษาทางเดินของปัจจัยต่างๆ ที่ประกอบให้เกิดการเพาะเลี้ยง การเพาะเลี้ยง ผลผลิต การแปรรูป จนถึงขั้นการรวบรวมเพื่อจำหน่าย ทางเดินสินค้า และแนวคิดของผู้บริโภค

ผู้วิจัยจึงมีความประสงค์จะดำเนินการวิจัย โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อ

1. เพื่อศึกษาสถานการณ์ของกลุ่มผู้เลี้ยงหอยนางรมครบวงจรทางการผลิตและเก็บเกี่ยว
2. เพื่อศึกษาทางเดินสินค้าหอยนางรมจากฟาร์มเพาะเลี้ยงสู่ผู้บริโภค
3. เพื่อศึกษาความต้องการของผู้บริโภคที่มีต่อหอยนางรมสด และผลิตภัณฑ์
4. เพื่อศึกษาปัญหาด้านการตลาดและการตั้งราคาจำหน่าย

วิธีดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการวิจัย 4 กลุ่มที่เกี่ยวข้องกับหอยนางรม คือ

1. การสำรวจข้อมูลพื้นฐาน โดยใช้สอบถามและสัมภาษณ์ผู้เพาะเลี้ยงหอยและเครือข่ายของกลุ่มผู้เลี้ยงหอยนางรมครบวงจรอ่าวคุ้งกระเบน
2. สำรวจข้อมูลผู้เพาะเลี้ยงหอยที่นำลูกพันธุ์จากกลุ่มไปเพาะเลี้ยงตามพื้นที่ต่างๆ
3. สำรวจข้อมูลผู้ค้าส่ง และผู้ค้าปลีก และแม่ค้าทั่วไป และ
4. สำรวจข้อมูลผู้บริโภคทั่วไป เพื่อศึกษาข้อมูลทั่วไปของหอยนางรม สถานการณ์การเพาะเลี้ยง การตลาด การแปรรูป และช่องทางการจัดจำหน่ายของหอยนางรม และผลิตภัณฑ์ นำผลการสำรวจข้อมูลทั้งหมดมาเผยแพร่ให้กับกลุ่มผู้เพาะเลี้ยงและสมาชิกได้รับรู้ข้อมูล และสามารถใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการต่อยอดให้กับสมาชิกต่อไป

ผลการวิจัย พบว่า ผลการสำรวจข้อมูลของกลุ่มเพาะเลี้ยงหอยและเครือข่ายของกลุ่มผู้เลี้ยงหอยนางรมครบวงจรอ่าวคุ้งกระเบน ด้านปัจจัยการผลิต ต้นทุนการผลิต แนวโน้มการตลาด และแนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์ในอนาคต โดยสำรวจร่วมกับการสัมภาษณ์ประชากร 4 กลุ่ม จำนวนทั้งสิ้น 1,420 ราย ที่อาศัยในจังหวัดจันทบุรี ตราด ระยอง และชลบุรี ได้ผลดังต่อไปนี้

หอยนางรมที่นำมาเพาะเลี้ยงส่วนใหญ่คือหอยนางรมพันธุ์ปากจีบ (ร้อยละ 99) ที่เป็นลูกพันธุ์จากคลองตาสังข์จังหวัดจันทบุรี เป็นส่วนใหญ่ สิ่งจำเป็นในการเพาะเลี้ยงคือ เรือยนต์ แรงงาน เรือพาย แพไม้ไผ่ และอิเปะ ต้นทุนของลูกพันธุ์ฟวงละ 1.40 บาท ทำการเพาะเลี้ยง 8-12 เดือน จะจำหน่ายได้ฟวงละ 6-15 บาท และมีสัดส่วนที่จำหน่ายได้ร้อยละ 80 ของทั้งหมด ต้นทุนในการบริหารจัดการ ค่าแรงงานและอื่นๆ ประมาณฟวงละ 5-7.4 บาท จึงมีกำไรในการเลี้ยงหอยนางรมฟวงละ 1-7.6 บาทต่อปี และมีการเพาะเลี้ยงตั้งแต่ 50,000-100,000 ฟวงต่อคนต่อปี

หอยนางรมที่เพาะเลี้ยงส่วนใหญ่จะจำหน่ายผ่านพ่อค้าคนกลาง (ร้อยละ 86) ที่เหลือแกะจำหน่ายเอง แนวโน้มราคาค่อนข้างไม่คงที่โดยหอยทั้งเปลือกกิโลกรัมละ 6-15 บาท เฉลี่ยแล้วประมาณ 11-15 บาท ทำให้คนเลี้ยงพยากรณ์ราคาขายไม่ได้ จึงมีความเสี่ยงสูง

ในการขายได้ราคาถูกและไม่คุ้มค่าการลงทุน ราคาจะแปรผันตามปริมาณการเลี้ยงของแต่ละปี จำนวนนักท่องเที่ยว และความอุดมสมบูรณ์ของอาหารในทะเล

ปัญหาการเพาะเลี้ยงคือสถานที่เพาะเลี้ยงปัจจุบันขาดความอุดมสมบูรณ์ หอยนางรมตายมีแมลงศัตรูหอย และคุณภาพน้ำที่แยลงเรื่อยๆ พื้นที่การเพาะเลี้ยงมีจำกัด ขาดแคลนแรงงาน และขาดแคลนเงินทุน เกษตรกรจึงอยากให้มีการรวมกลุ่มหรือขึ้นทะเบียนกลุ่มผู้เลี้ยงหอย เพื่อจะได้แลกเปลี่ยนข้อมูล และทราบสถานการณ์ การเพาะเลี้ยงหอยนางรมของคนอื่นๆ เกษตรกรส่วนใหญ่ยืนยันจะเลี้ยงหอยต่อไปในอนาคตถึงแม้ราคาจะแปรผัน

ผลสำรวจด้านผลิตภัณฑ์หอยนางรม พบว่าผู้บริโภคมีความสนใจอยากบริโภคข้าวเกรียบหอยนางรมเป็นสินค้าขบเคี้ยวมากที่สุด และราคาจำหน่ายอยู่ในช่วง 40-50 บาท ส่วนสินค้าประเภทอาหารผู้บริโภคอยากบริโภคผลิตภัณฑ์น้ำพริกหอยนางรมมากที่สุด และราคาจำหน่ายอยู่ในช่วง 40-50 บาท

การเลี้ยงหอยนางรมปากจับ

เนื้อหอยนางรม

ขอขอบคุณข้อมูลจาก

ผู้ช่วยศาสตราจารย์เดียนรุ่ง เบญจมาศ โทรศัพท์ : 089-7105435 ,039-471073 โทรสาร : 039-471073
สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการอาหาร คณะเทคโนโลยีการเกษตร
E-Mail : duanrung@hotmail.com

ขอเชิญนักวิจัยที่สนใจ ร่วมส่งบทสังเคราะห์งานวิจัยเพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ในสารวิจัยรำไพพรรณี
ได้ที่ E-MAIL: RESEARCH_RBRU2010@HOTMAIL.COM โทรศัพท์มือถือ. 086-4402639

กองบรรณาธิการสารวิจัยรำไพพรรณี

ว่าที่เรือโท ดร.เอกชัย กิจเกษมเจริญ	อ.เรืองอุไร วรรณโก	อ.สุทธินันท์ โสติวิถี	อ.ดร.ชวัลรัตน์ สมนึก
น.ส.บุศรา สารเกษ	น.ส.ภรณ์โกกา สุขสมัย	น.ส.นิตยา ตันสาย	น.ส.ปิยารัตน์ กระจ่างศรี
น.ส.สุธิตา พิมลอาพ	น.ส.สุลธิธานี พงษ์สิน	น.ส.อุไรวรรณ แสนเขียววงศ์	

โทรศัพท์มือถือ. 086-4402639   โทรศัพท์ 039-319111 ต่อ 3505, 3515   FAX.039-471056

E-MAIL: RESEARCH_RBRU2010@HOTMAIL.COM

WEBSITE: WWW.RBRU.AC.TH/ORG/RESEARCH/INDEX.PHP

